

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: ORALITAT EN ELS PREMIS LITERARIS

EIX: PARLAR PER EXPRESSAR-NOS MILLOR I CREAR BELLESA. LA LITERATURA COM A REFERENT CULTURAL I MODEL DE PRODUCCIÓ

Centre: Escola Splai
Adreça: c. Maladeta 75-77 (Barcelona)
Correu: a8037841@xtec.cat
Responsables activitat: docents de cicle superior
Nivell: 6è de primària
Curs acadèmic: 2020-2021
Publicació: juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

L'escola Splai es troba a la zona sud de Nou Barris, al barri de Porta, a Barcelona. Com a la majoria d'escoles d'aquest districte, l'alumnat és de procedència diversa i, tot i que a l'escola la llengua vehicular és el català, majoritàriament els alumnes parlen entre ells el castellà. El nombre de llengües familiars que hi conviuen és molt variat i ric: l'urdú, l'àrab, l'ucraïnès, el romanès, el caló, etc.

L'aplicació de l'activitat que presentem s'ha desenvolupat a un grup de 6è de primària, format per 26 alumnes (15 nenes i 11 nens). Dels orígens i llengües de l'alumnat, podem dir que hi ha cinc alumnes sudamericans, una alumna d'ètnia gitana que parla el caló, tres d'origen armeni, un magrebí i la resta del grup són nascuts a Barcelona però majoritàriament tenen com a L1 el castellà.

2. Producte comunicatiu:

(Activitat que es proposa). Encàrrec que es va fer i gènere discursiu al qual pertany.

Des de fa molts anys, en el nostre centre, en el marc dels certàmens literaris que es celebren al desembre amb els Premis Cervantes en llengua castellana i a l'abril amb els Jocs Florals de Sant Jordi, en llengua catalana, s'ha anat desenvolupant una activitat introductòria de tipologia dramatitzada, com a preludi de les jornades de lliurament de guardons abans esmentats.

"L'excusa" per aquest treball és, amb la voluntat de dedicar l'acte a un autor/a al voltant de la seva vida i la seva obra, es demana que els alumnes més grans facin una petita representació teatral on parlar de la vida i obra d'aquest autor/a a qui se li dedica l'acte.

3. L'activitat

Objectius generals.

Conèixer i difondre la vida de l'autor/a. Conèixer i difondre part de la seva obra literària.

Aprendre a recitar en públic (entonació, fluïdesa, pauses, volum...)Cooperar en el bon desenvolupament de l'activitat.

Reconèixer la importància de l'autor/a a la seva època i l'actual.

Treballar un gènere discursiu i, a través del mateix, millorar la competència discursiva de l'alumnat.

Producte comunicatiu :

El grup d'alumnes de 6è creen i reciten un auca de memòria, a on s'explica el més rellevant de la vida i obra de l'autora Caterina Albert, en Víctor Català en el cas de l'exemple al que ens referim.

Aquesta representació es va fer davant de l'alumnat del centre i les famílies de primària, com a preludi dels Jocs Florals o els Premios Cervantes.

Seqüència de l'activitat.

En un primer moment, quan es comunica l'autor/a sobre el que es farà l'activitat, l'alumnat cerca informació de la vida i obra de l'autora, en aquest cas sobre l'escriptora Caterina Albert i Paradís coneguda pel seu pseudònim en Víctor Català.

Més tard entre tots els alumnes pensen quin pot ser el gènere discursiu que millor integri motivació, coneixement de l'autor, etc. En aquest cas van escollir fer una auca però en la seva versió teatralitzada.

Es valoren els coneixements previs dels alumnes i se'ls motiva per fer la presentació a la resta de l'escola en el marc del certamen. És un acte que celebra anualment i hi ha una tradició força consolidada que fa que els alumnes dels altres cursos esperin la representació amb il·lusió.

L'auca és un gènere que els alumnes de sisè ja coneixen per tant la modificació es dona en el canvi de format (de l'escrit a l'oral). En aquest pas és on hi posem tot l'esforç vers el treball de l'oralitat.

En un primer moment es fa un treball per parelles sobre el què es voldrà explicar de la vida i obra de l'autora. Posteriorment s'elaboren els rodolins i s'endreça l'estructura de l'auca.

La setmana abans de l'acte s'assaja la col·locació a l'escenari i la recitació. També es prepara un power-point que serà el fons d'aquesta representació.

Finalment, el dia de l'acte (Jocs Florals o Premio Cervantes) ells inauguren l'acte amb aquesta presentació literària.

Materials i suports:

Biografia de l'autora Caterina Albert i Paradís

Models diversos d'auca.

Pantalla i projector al lloc on es realitza l'acte.

Material fungible per l'elaboració del text i els seus propis materials de suport
(còpies dels textos per a cadascú...)

Producte final i avaluació:

El producte final és la representació oral de l'auca, acompanyada de les imatges i música adients, al davant dels alumnes de Primària i les famílies.

S'avaluen diferents aspectes en cada part del procés: la preparació i cerca d'informació, la síntesi i l'elaboració d'aquesta, l'escriptura del text demanat i la preparació de la presentació oral i finalment, la posada en escena.

4. Punts forts de l'activitat

L'activitat té diversos punts forts:

- Aprofundiment coneixement de la biografia i l'obra de l'autora d'una forma competencial.
- Treball de l'expressió oral a través del format de l'auca i de les peculiaritats del seu llenguatge rimat.
- Treball de l'escolta activa com a públic(per part de la resta de l'escola), ja que tot l'alumnat del centre està convidat a l'acte.
- Dimensió socialitzadora ja que les famílies i altres membres de la comunitat educativa (la inspecció, monitoratge, personal PAS, psicopedagoga...) assisteixen com a espectadors. De fet, Tant a l'entrega dels Premis Cervantes com dels Jocs Florals es crea molta expectativa per escoltar i veure la "representació" que es presentarà aquesta vegada.
- A més, des de l'àrea Artística, es fa tot un treball i esforç per contextualitzar l'època de l'autora: músiques de l'època, pintura, etc. que pretenen entendre de manera global la seva obra.
- Aquesta activitat permet el treball de tothom d'una manera inclusiva i cadascú aporta el millor d'ell mateix. Tot l'alumnat hi participa tant en el procés d'elaboració i d'execució, tant a nivell oral com escrit.

5. Resultat

L'alumnat aprèn a parlar davant el públic (*oralitat, entonació, fluïdesa, pauses...*) i l'ús de la gestualitat. En definitiva, empra estratègies lingüístiques i no lingüístiques.

Reconeix els diferents gèneres textuais de la tipologia retòrica i poètica, donat que, tot i que normalment es fa una auca, també com a tasques prèvies que els porta a la tasca final, l'alumnat ha de recitar petites poesies, representa petits fragments teatrals, descriu el context on va viure i créixer el personatge literari, coneix els seus gustos musicals, etc.

I a més apren d'una forma lúdica i vivencial, tant el context com la vida i obra de diferents autors al llarg de la seva escolaritat, tant sigui com a espectadors al llarg del seu pas per l'escola, com quan arriben a Cicle Superior i han de posar en escena la realitat d'un escriptor/a de forma planera i comprensible pels seus companys/es d'escola.

6. Conclusions

Ens ha resultat difícil concretar i limitar-nos a descriure el producte final ja que la seqüència didàctica que hem volgut compartir és molt més àmplia. Tot i això, centrant-nos en producte de la representació teatralitzada de l'auca biogràfica de l'autora creiem que ha estat una activitat reeixida ja que els alumnes que la representen poden fer diferent aprenentatges i superen la seva timidesa i la por escènica. Cal tenir en compte, que aquest acte és la punta de l'iceberg d'una feina col·laborativa prèvia.

Els alumnes assistents a l'acte són capaços d'escoltar atentament i amb interès els companys/es del mateix nivell o d'altres nivells, i se n'adonen que tothom hi participa i respecten les diferents maneres de fer, ja que tothom s'esforça en fer-ho i fer-ho el millor possible.

L'acte té una vessant divulgadora de coneixements culturals i de foment de la lectura d'autors literaris de renom. Els espectadors adquireixen una cultura literària que, pel context del nostre centre, potser no rebrien per cap altra font.

7. Enllaços: web del centre, espai de difusió, correu de contacte...

Es difon a través de la web de l'escola Splai, la Newsletter mensual del centre, i les xarxes socials (Twitter, Facebook, Instagram...).

<https://agora.xtec.cat/ceip-splai/>